

Eesti Kohtunike Ühing

Hr Jaanus Karilaid
Riigikogu õiguskomisjoni esimees
oiugskomisjon@riigikogu.ee

Teie 19.01.2021

Meie 05.02.2021

Arvamus täitemenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (315 SE) kohta

Riigikogu menetluses on Vabariigi Valitsuse algatatud täitemenetluse seadustiku muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (315 SE). Eelnõu juhtivkomisjoniks on määratud õiguskomisjon. Õiguskomisjon on 19. jaanuaril 2021 pöördunud Eesti Kohtunike Ühingu (EKOÜ) poole, andes võimaluse avaldada eelnõu kohta arvamust ja esitada ettepanekuid. EKOÜ tänab selle antud võimaluse eest.

EKOÜ ei soovi midagi lisada nendele ettepanekutele, mida ühing on esitanud eelnõu kooskõlastusringil Justiitsministeeriumile. Nimetatud ettepanekud on kajastatud eelnõu seletuskirja lisaks olevas kooskõlastustabelis. **EKOÜ jääb nende varem esitatud ettepanekute juurde** ning ei hakka neid kõiki siinkohal kordama. Kahetsusväärset on EKOÜ ettepanekutest arvestatud sisuliselt vaid ühte – kavandatud menetlusabi puudutav säte (tsiviilkohtumenetluse seadustiku § 181 lg 4¹) on eelnõust välja jäetud.

Kooskõlastustabelis toodud EKOÜ ettepanekute arvestamata jätmise põhjendused on enamjaolt pealiskaudsed ja väheveenvad. Seetõttu palub EKOÜ õiguskomisjonil eelnõu kooskõlastusringil tehtud ettepanekuid veelkord kaaluda ning nendega eelnõu menetlemisel arvestada.

Kõige olulisemaks peab EKOÜ kooskõlastusringil esitatud ettepanekut näha täitmise aegumise tõttu esitatavate täitemenetluse lõpetamise avalduste menetlemiseks ette **kohustuslik kohtueelne menetlus**, mis tuleks võlgnikul läbida enne avaldusega kohtusse pöördumist.¹ Alles siis, kui kohtutäitur täitemenetlust ei lõpeta, peaks tekkima võlgnikul õigus pöörduda kaebusega maakohu poole.

Eelnõu kohaselt oleks võlgnikul õigus pöörduda ilma kohtutäiturile (täitemenetluse seadustiku § 48¹ lg-s 1 nimetatud) avaldust esitamata kohtusse. Selline eelnõus pakutud lahendus, kus võlgnikul on võimalik valida, kas pöörduda avaldusega otse kohtusse või esitada avaldus kohtutäiturile, ei täida tõenäolistelt eesmärki vältida kohtute töökoormuse hüppelist kasvu. Juhul kui võlgnik saab valida, kas pöörduda avaldusega kohtutäituri poole või kohtusse, soovib võlgnik ilmselt pigem kohe kohtulikku kaitset (mh võib see olla võlgnikule kokkuvõttes

¹ Vt Eesti Kohtunike Ühingu esimest märkust eelnõu seletuskirja lisaks olevas kooskõlastustabelis.

rahaliselt soodsam). Samuti tekitab selline lahendus olulist õiguslikku määratlematust nii täitemenetluse teiste menetlusosaliste kui ka kohtutäituri jaoks menetluse läbiviimisel.

Samuti markeerib EKoÜ varem väljendatud seisukohta, et eelnõuga kavandatud **tsiviilseadustiku üldosa seaduse §-de 158 ja 159 kiireloomuline muutmine ei ole põhjendatud**. Eelnõu seletuskirjas viidatud kehtivate sätete väidetavad erinevad tõlgendused seaduse kiireloomulist muutmist ei õigusta.

Austusega

(allkirjastatud digitaalselt)

Indrek Parrest
Eesti Kohtunike Ühingu esimees